

Риск и Опасност

По какво се различават?

Риск и Опасност

Когато се говори за риска, се използва много жаргон, който може да бъде объркващ. В дискусиата за химикалите думите "риск" и "опасност" често се използват една вместо друга. В тази брошура ви предлагаме нашето разбиране за разликата между тези думи, чието разбиране е фундаментално за информирания дебат за безопасността на химическите продукти и процеси.

Опасност:
Начинът, по който предмет или ситуация могат причинят вреда

Опасност съществува, когато предмет (или вещество) или ситуация имат присъща способност да причиняват нежелан резултат. Опасности са неравната пътна настилка, необезопасени машини, заледен път, огън, експлозия или внезапно изтичане на отровен газ.

Експозиция:
Степента, в която вероятният приемник на вредата е изложен на - или може да бъде повлиян от - опасността

Присъствието на потенциална цел в зоната и разстоянието до опасността определя степента на риска. Например огън или експлозия могат да причинят вреди на близките сгради и тяхното съдържание, както и на превозни средства и оборудване, но няма да навредят на хора, ако там в момента няма хора.

Рискове и опасности от химикали

“Всички вещества са отровни, няма такова, което да не е отрова. Правилната доза отличава отровата от лекарството.”
(Парацелз, 1493-1541)

свързаните със ситуацията опасности и оценяваме риска, преди да предприемем действие. Също както има рискове в ежедневието, така има рискове и в дейността на компаниите и продуктите, които те произвеждат.

НО, за да възникне вреда на практика - с други думи, за да има риск - трябва да са налице КАКТО опасност, ТАКА И експозиция на тази опасност; ако двете не са налице едновременно, няма риск.

Можем да използваме пример с опасно животно. То може да се разглежда като "опасност". Когато животното е на свобода, хората близо до него са изложени на него (имат експозиция). Поради това е налице риск тези хора да бъдат нападнати. Когато обаче животното е затворено в клетка, то остава "опасно", но няма излагане (експозиция) на него; поради което няма риск.

Риск: **Вероятността** **действително да** **възникне вредата**

Както бе споменато, опасност съществува, когато предмет (или вещество) или ситуация имат присъща способност да причиняват нежелан резултат. Рискът, от друга страна, е вероятността за възникване на такъв резултат: Рискът може да бъде висок или пренебрежим. Рисковете са навсякъде в ежедневието. Ние непрекъснато под една или друга форма извършваме съзнателна или подсъзнателна оценка на риска. Когато решаваме дали да пресечем улицата, дали да се храним здравословно или дали да се грижим за семейството, ние правим преценка на

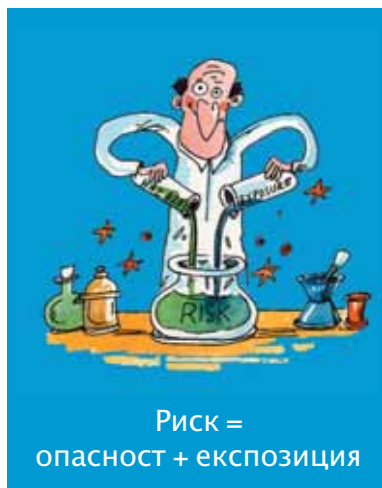
Представява ли риск опасният химикал? За да има риск, трябва да са налице едновременно както опасност, така и експозиция на тази опасност. Опасност от химикал означава, че той има присъща способност да причиняват нежелан резултат за хората или околната среда. Рискът е вероятността за възникване на такъв резултат. Дори химикалът да има опасни качества, рискът за човешкото здраве или околната среда е изключително нисък, когато с химикала се борави безопасно и при контролирани условия.

Оценката на риска и инструмент за управление, определящ дали, как и при какви обстоятелства може да бъде причинена вреда. За да се оцени рискът, трябва да се вземат предвид и опасността, и експозицията. Въпреки че съществуват много начини за извършване на оценка на риска, е важно да бъде избран най-добрият от тях.

Единствената достоверна основа за оценка на рисковете от химикали е разумната наука.

Тя трябва да е крайъгълният камък на една работеща и успешна политика относно химикалите.

Освен това всички решения за управление на риска трябва да вземат предвид действителната употреба и експозиция, а не просто присъщите свойства на даден химикал.

**Риск =
опасност + експозиция**

Cefic - Conseil européen de l'industrie chimique (Съвет на европейската химическа промишленост)

Химията създава един различен свят

© Cefic - Ноември 2009

Cefic aisbl
Avenue E. Van Nieuwenhuysse 4
B - 1160 Brussels
Tel: +32 2 676 72 11
Fax: +32 2 676 73 00
mail@cefic.be
www.cefic.org